

*Sigr Meier Berg*

# NEA HUND



---

N R . 1

M A R S

1 9 8 5

Å R G A N G 3

---



I dette nr. av medlemsbladet presenterer Tone Revdal sin hunde-  
rase - SLOVAKISK KUVASZ.

# Lederen har ordet

For ikke lenge siden fikk STBK invitasjon til å markere klubben og dens aktiviteter i forbindelse med Selbudagene i august -85.

Styret har i denne forbindelse satt opp følgende forslag til program i løpet av disse dagene.

- \* Hastighetsløp for hunder.
- \* Gratis hundekjøring med vogn for barn.
- \* Deltakere på klubbens dressurkurs viser lydighetsøvelser.
- \* Medlemmer fra klubben viser "Agility"-øvelser.
- \* Politihunder.
- \* Delta med hunder og vogner dersom Selbudagene skal markeres med opptog. Pasienter fra institusjoner og andre funksjonshemmede får anledning til å sitte i vognene.

Eventuelle andre forslag må sendes styret snarest.

Denne gang har vi vært så heldige å fått avtale med A/S Kolbjørn Knutsen & Co. om å gjengi stoff fra bladet "Aktuelt om hunder". Vi håper artikkelen om "Skader på trekhund" og plansjen over "Hundens anatomi" vil være nyttig lesestoff for de fleste. Neste nr. av Neahund vil også inneholde stoff som er sakset fra "Aktuelt om hunder" - et blad som dessverre er gått inn.

## Karaktertest

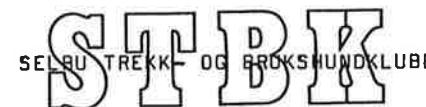
FOR ALLE HUNDERASER I SELBU, lørdag 4. mai. Påmelding til Chris Folde innen 20.4. Tlf. 07- 817634 etter kl. 17.00.  
HUSK: Vaksinasjonsattest ikke gammere enn 2 år. Ta med reg.papirer.  
Avgift kr. 60,-. Tidspunkt oppgies ved påmelding.

## NEAHUND

Organ for  
Selbu Trekk- og Brukshundklubb.  
Utkommer 4 ganger pr. år.

Abonnement oppnås ved å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaksjon og layout ved  
Bjørn Wagnild og Stig Meier Berg.



Leder	:	Stig Meier Berg
Sekretær	:	Ingfrid Viken
Kasserer	:	Bjørnolf Aftret

Brukshundkomite	:	Halbjørn Eidem
		Criss Folde
		Ove Egil Uthus
		Bjørn Wagnild

Støttekomite	:	Else Lange
		Kirsten Røset
		Siv Slind
		Margot Uthus

Trekhundkomite	:	Unni Aftret
		Geir Johnsen
		Ola Kjøsnes
		Andreas Reitan

Utstillingskomite	:	Olga Mari Brobak
		Edvin Garberg
		Leif Idar Græsli
		Olav Sand

## INNHOLD

- s. 1 Lederen har ordet.
- s. 4 Hunden vår skal ha valper.
- s. 8 Fjellreglane.
- s. 9 Hundekjøring i Selbu.
- s.10 Skader hos trekhund.
- s.14 Hundens anatomi.
- s.17 Fra brukshundfronten.
- s.18 Brukshund-resultater.
- s.20 Styrets årsberetning 84/85.
- s.21 Regnskap.
- s.21 Dressurkurs.
- s.22 Slovakisk Kuvasz.
- s.25 Bikkje-Texas i Bymarka.
- s.26 Karaktertest - hva er det ?
- s.27 Forskrifter for gjennomføring av karaktertest.

Medlemskontingent pr. år

Medlemskort pr. kalederår :

Medlemskontingent pr. kalenderår:

Familie kr.100.-

Hovedmedlem kr. 75.-

Ungdomsmedlem kr. 40.-

Støttemedlem kr. 40.-

Postgirokonto 2 09 45 55

Bankgirokonto 4285 30 35860



## Hunden vår skal ha valper !!

Av Anita T. Græsli.

No akkurat for ett år siden fikk vår Golden Retriever (Sasha) 8 nydelige små valper. Dette var en opplevelse som vi ser positivt tilbake på.



### ENDELIG VALPER.

Valper hadde vært planlagt i lang tid, men det var problemer, flere hanhunder og inseminering var prøvd, men uten resultat. Så da hun fikk løpetid 4½ år gammel, hadde vi lite håp, men "alle gode ting er tre", vi prøvde en gang til. Med gode råd fra klubben og erfarene hundefolk ble den riktige hanhunden plukket ut. Jo da, Sasha ble godtatt, kom ikke over dørstokken før det hele var i gang. Tre ganger var vi i slikt parringsårend.

Den kommende tid ble svært spennende, ble det valper eller ikke? Valpebestillerne og vi jublet da vi var sikker på at det hadde lyktes.

### NOEN FORBEREDELSE.

Hundebøker og lesestoff om hundeavl ble nøye studert. Ellers var det viktig for Sasha at hun fikk et riktig kosthold, ja i det hele tatt ble godtatt være på i denne tiden. Hammer og spikar måtte også fram, for valpekasse måtte det være. Ellers fikk vi mange gode råd fra folk som har erfaring i denne bransjen.

### DAGEN ER KOMMET.

Vi syntes vi var godt forberedt da den riktige dagen kom. Spenningen var ubeskrivelig stor da Sasha ble syk ved fem-tiden på dagen. I valpekassen skulle hun ikke være, hadde bestemt seg for å være under senga på soverommet. Hun ga seg ikke før hun fikk skinnfellen sin opp i kassen, og en trøstende hånd ved siden av seg. Da kunne det hele starte.

Slekt og venner var kommet, telefonen kimte i ett strekk (skulle tro at en konge skulle komme til verden), alle var vi like spente, Sasha med.

Først ved tre-tiden om natten kom den første valpen. Sasha strålte av lykke da hun fikk se den. Men lykken varte ikke lenge, for valpen var død. Hun prøvde desperat å få liv i den, men forgjerves. Tårene strømmet på hos både dyr og menneske. Spenningen var både til å ta og føle på da neste valp kom. Men heldigvis gikk alt bra, hele 8 friske valper kom til verden.



Det er virkelig fantastisk å se med hvilken sikkerhet tispens klarer en fødsel ettersom valpene kommer. Hun spiser morkaken, river opp fosterhinnen, biter av navlestrangen og starter en omhyggelig massasje av valpen. Hun slikker den grundig. Dette for å øke blodsirkulasjonen og for å få valpen til å suge. Alt dette er instinkter d.v.s. at ingenting er tillært. Valp etter valp tar hun seg av. Og mens de første ligger og dier, fødes de neste.

Inn mellom får de diende også stell i form av slikking. Den ro og harmoni som hersker i en valpekasse når det hele er over kan ikke beskrives med ord. Den må oppleves.

I åtte-tiden neste morgen var det hele over, så da kunne hundemor, tilskuere og hundesiere ta seg en velfortjent hvil.

De tre første ukene klarte moren alt selv. Hun diet, vasket og stelte valpene sine, hadde nesten ikke tid til å lufte seg selv. Etter hvert som valpene fikk øyne, og gikk over til fast føde, ble det også mer og mer liv i valpekassen. Kassen ble til stadighet bygd på, men over kanten kom de uansett. Det var nå tid for å utforske verden og de nye omgivelsene.

De åtte ukene vi hadde valpene gikk så alt for fort. Plutselig kom dagen da valpene skulle få nye eiere. Det var en vemodig kveld både for Sasha og oss. Sasha var kanskje litt glad også, for det var ikke alltid like greit. Det kan vi se på bildet under.



No 1 år etter at valpene kom til verden, sitter vi igjen med mange positive erfaringer fra denne tiden. Samarbeidet mellom dyr og menneske ble noe helt spesielt. Flere skulle få oppleve noe slikt.

Og til slutt mine erfaringer med Golden Retrieveren som hunderase. En meget god familiehund som er lettdressert og menneskekjær. Den er også en brukshund. Opprinnelig er den en aporthund, men brukes også som førerhund for blinde, trekkhund og ikke minst som en god kamerat. Altså en glad og snill hund som er full av kjærlighet.

Vi utfører alt av elektriske installasjoner

TLF.  
KONTOR 81 99 80  
PRIVAT 81 98 87



Jan R. Henriksen

7580 Selbu

El. installatør for Selbuhus.



RØR OG  
SANITÆR

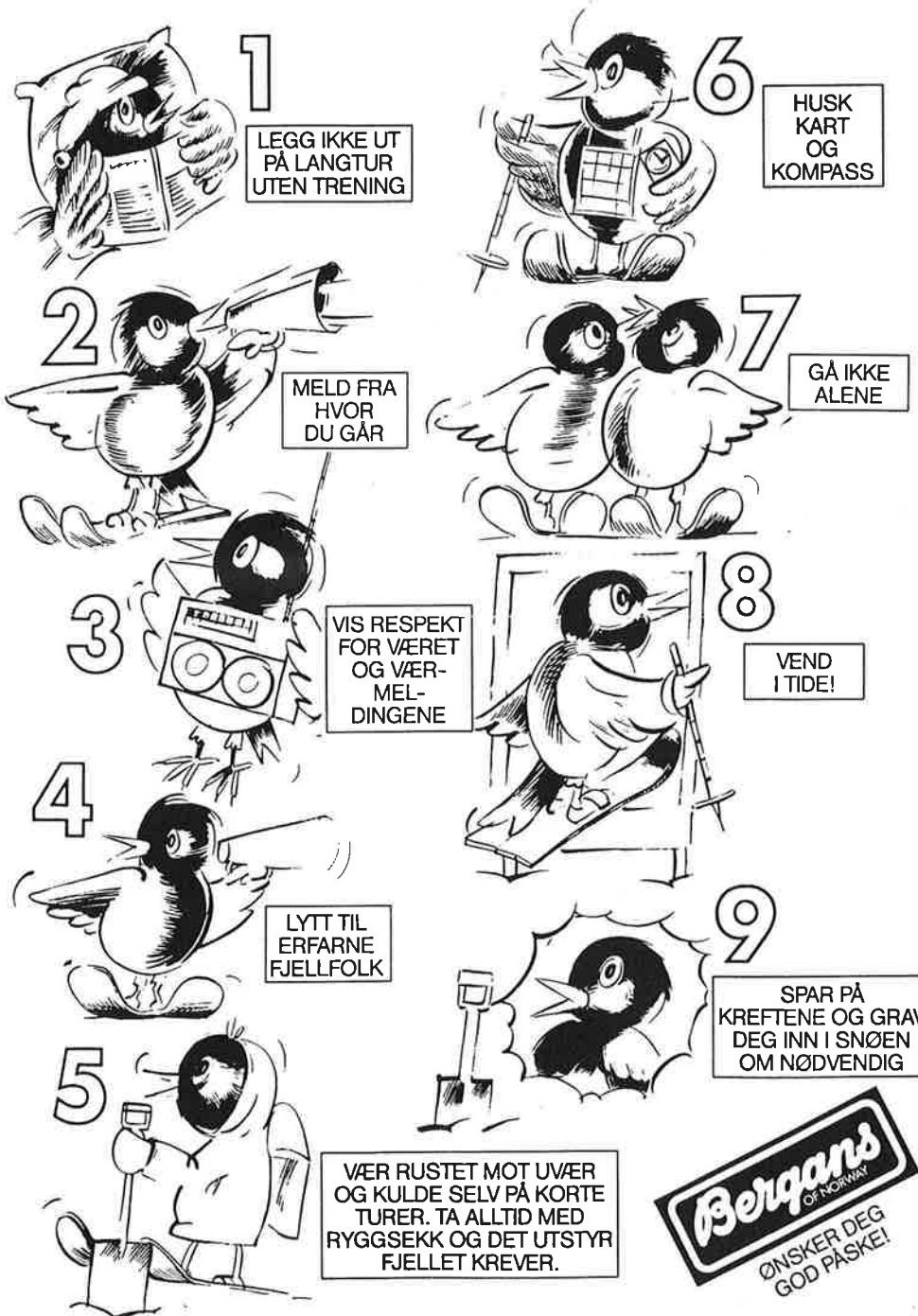
Rørleggeren Selbuhus

Tlf. 07 - 81 99 69  
Mobil 094 - 85 9 69

7580 SELBU

IföAqua

# FJELLVETT-REGLENE



- 9 -

## Hundekjøring i Selbu

Søndag 3. mars arrangerte Selbu Trek- og Brukshundklubb sitt årlige hundeløp, også i år fra Guldsetsaga, i det som nå ser ut til å bli ei permanent hundeløype for bygdas hundekjørere.

Nytt av året var nomekjøring, som ikke har noe med en viss res.kap. å gjøre, men som derimot er en betegnelse på hundekjøring der kjøreren ikke står på ski bak pulken eller kjelken, men står på og sparker, som på en sparkstøtting.

Nomekjørerne fordelt seg på to klasser, 3- og 6-spann, 5 spann i hver, der 6-spanna kjørte 15 km, de andre 10 km. Vinnertida i 6-spannsklassen lå på omkring 37 min., i 3-spann godt under 30 min.

Løypetraseen fikk svært mye skryt av kjørerne, både før måten den var lagt på, og ikke minst før prepareringa. Åra for det siste tilfaller i første rekke Gunnar Helge Guldset og Erling Brandzæg, som har slitt mange timer på hver sin scooter for å få det så bra som det ble.

Flate og hårde løyper passer godt for nomekjøring, men også nordisk-kjørerne var svært fornøyd. I nordisk stil går en på ski bak hundespannet, og det var blant disse vi fant de fleste deltakerne. Hele 25 var med, fordelt på 3 i 14-16-årsklassen, 1 junior og 21 seniorer av begge kjønn, flere i sitt livs første hundeløp. Nordisk-kjøringa ble den gangen kalt turløp, og får da ei vektbelastning på 10 kg. pr. hund (nomekjørerne har ingen vektbelastning) -noe som



Andreas Reitan i full fart med sitt hundespann.

favoriserer fuglehundkjørerne, og det var da også disse som la beslag på de første plassene. Det var stor oppslutning fra Innherred Trek- og Brukshundklubb, men likevel hyggelig at STBKs egne

når høyt opp, med dobbeltet i 3-spann, og 2. plass i nordisk. Bra kjørt!

4. Geir Aalstedt 41.34, 5. Dagfinn Jessen 46.55

### 3-spann Nome

1. Torger Sletner 29.03, 2. Inge Aas 35.08, 3. Georg Sørmo 35.40, 4. Hans M. Vie 36.39, 5. Anne Guri Mørum 37.52

### Nordisk

#### 14-16 ÅR 5 KM.

1. Stein Skjernemark 18.50, 2. Ståle Lørås 19.11, 3. Håkon Walberg 20.59

#### Junior 10 km.

1. På Andreas Kjesbu 32.53

#### Senior

1. Oddbjørn Brattaker 28.50, 2. Jo-stein Andersen 30.58, 3. Arild Ove Østmo 31.37, 4. Birger Landsem 32.45, 5. Øyvind Killengren 32.59, 6. Oddmund Grenne 33.12, 7. Andreas Reitan 34.03, 8. Olav Sand 34.21, 9. Eva S. Brøndbo 35.10, 10. Fredrie Schumann 35.22
14. Bjørn Wagnild 38.55, 16. Ivar S. Hanem 41.20

### RESULTATER

#### 6-spann Nome

1. Håvard Sæther 37.31, 2. Anders Haugen 38.55, 3. Roy Waaden 39.29,

### RESULTATER FRA NSHK TRØNDELAGS VINTERSAMLING I SELBU - 2.MARS -85.

#### 3-spann Nome 10 km.

- 1)Torger Sletner 30.01.
- 4)Kristin Rosvold 36.20.
- 7)Beate Grøvan 42.03.

#### Nordisk stil 10 km.

- 1)Andreas Reitan 31.56.
- 5)Ola Kjøsnes 59.20.

# Skader hos trekkhund

Av veterinær Hans Jørgen Larsen

Trekkhunder utsettes for en rekke belastninger både psykisk og fysisk i løpet av trenings- og konkurancesesongen. I tillegg til «vanlige» sykdommer hos hund oppstår det derfor spesielle trekkhundproblemer. De vanligste skadene rammer ekstremitetene, og jeg vil i denne anledning koncentrere meg om disse. Andre utviklings- og belastningsproblemer som «bruksløsning», albueledd- og hofteleddsdysplasi, rektalblødning, «belastningsdiaré», spesielle lidelser som magedreining, furunkelose, analkjertelbetennelse, kronisk øyebetennelse, entropium, samt frostskader, snøblindhet, heteslag, drukning, giftninger, påkjørsel, sjokk osv., vil ikke bli omtalt ved denne anledning.

**POTETSKADER** er blant de hyppigste lidelsene hos trekkhunder. En rekke faktorer er avgjørende for utvikling av skadene. Belastningintensitet og «førerforhold» er åpenbart av stor betydning, særleg dersom tredeputens hornlag ikke er blitt skikkelig utviklet ved progressiv trening med forsiktig treningsstart. Imidlertid ser en både rase- og familiemessige forskjeller når det gjelder hornlag tykkelse og beskaffenhet. Dette indikerer at genetiske forhold m.h.p. potekonsistens også bør overveies ved utvalg av avlsdyr. Adekvat føring resulterer i et godt utviklet hud-, hord- og hårlag som gjør hunden stind til å tåle hardere mekanisk belastning. Derfor bør en alltid sjekke føring og eventuelt korrigere denne om en har en hund med generelle poteproblemmer.



Fig. 1  
Slitasjeskader oppstår gjerne midt på tredeputene og i front av den store tredeputen.

**SLITASJESKADER PÅ TREDEPUTENE** er vanlige til alle årstider, men har ofte noe ulik lokalisasjon. Ved ensformig treningsplass på asfalt, hard grus eller på fjellgrunn utvikler det slitasjesår midt på tredeputene (fig. 1). Slike sår oppstår lettest ved overdreven sykkeltrening i stor hastighet. Frikjonen mot underlaget øker sterkt med hastigheten, og særlig i utførbarke hvor hunden ofte prøver å bremse noe på farten, skal den ikke løpe lenger før hornlaget er slipt ned. Derfor bør en vurdere underlaget og trenne hunden i variert lende. Om vinteren resulterer barfrost og skarrefør i slitasjeskader i overgangen mellom tredepute og hårlag. Slike skader er alminne-

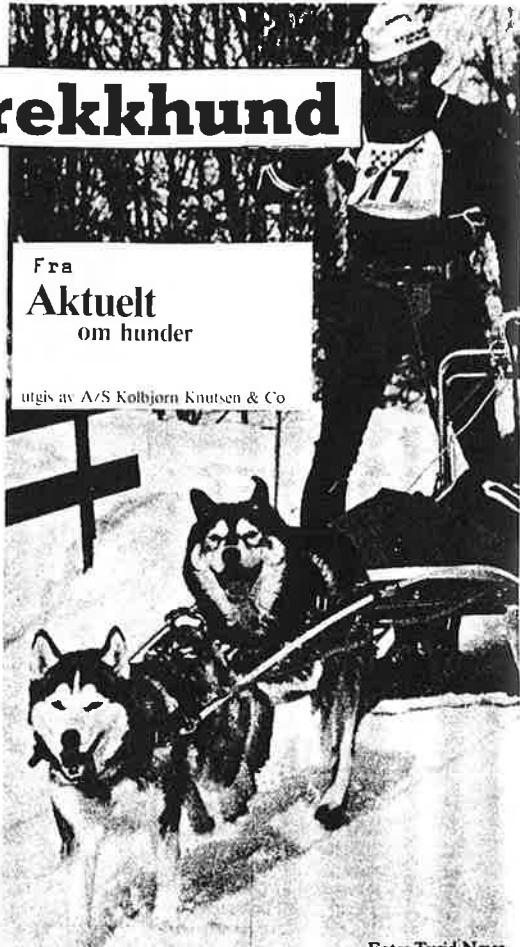


Foto: Turid Næss

lige når hunden løper lenge på tynt is- eller skarelag som i seg selv ikke er sterkt nok til å bære hunden, slik at potene stadig bryter gjennom laget. Trening i tort vier- eller lyngterreng vil ofte gi tilsvarende skader. Fornuftig treningsprogressjon samt forebyggende potebehandling vil ofte gjøre potene mer motstandsdyktige mot slitasjeskader. Labbefett og oljer gjør horn- og hudlag elastisk og smidig, mens «flytende plast» gir potene et «ekstra lag» til slite.

Slitasjeskader leges hurtig dersom hunden holdes i ro og skadene behandles med transvaler i kombinasjon med sinkosyd (f.eks. Jecoderm, Aselli). Salvebehandling kombinert med en god potesokk eller en potebandasje kan tilrådes om treningsmessige forhold tilsier at hunden bør holdes i moderat aktivitet. Dersom en har flere hunder sammen, kan det ofte være vanskelig å holde den skadde tilstrekkelig i ro slik at det er nødvendig å bandasjere poten. En potebandasje må imidlertid være riktig sett på: sårlaten med salve dekkes med steril gas, mellomrommet mellom tær «polstre» med bomull eller gasbind for å unngå gnagsår, og hele poten bandasjeres med gasbind (figur 2). Til slutt festes det hele med elastisk, klebrig og porost bind (f.eks. Norbind). Denne bandasjen kan gjøres vannrett og belastningsdyktig ved å smøre den inn med tekstilim. Limlaget må smores på 1–2 cm høyere opp enn bandasjen, og bør være så tykt at en ser at porene i bandasjen er tettet igjen. En slik bandasje holder en hard konkurranser eller en jaktdag i fjellet, men må skiftes hver dag. Det finnes imidlertid en rekke gode, høgskaffede potesokker som også gir god beskyttelse.

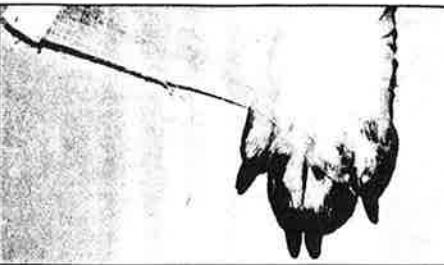


Fig. 2  
Det er viktig å «polstre» mellomrommet mellom tærne med gasbind ved bandasjering av poter for å unngå gnagsår.

Dersom en slitasjeskade, særlig på siden av tredepoten, ikke får restituert skikkelig, men holdes «ved like» ved stadig nye skader, vil det etter hvert dannes et tykt, uelastisk arnev. Dette vevet vil alltid ha en tendens til å «sprekke opp» ved senere belastning om en ikke fjerner det operativt i rolige perioder mellom sesongene.



Fig. 3  
Begynnende sprekkdannelse i hornlaget på tredeputen forteller hundeeieren at det er på tide å smøre poten.

I mange tilfeller er det for kraftig horndannelse på tredepoten som er årsak til skader. Det dannes etter hvert sprekker i hornlaget (fig. 3) og om en ikke behandler potene vil sprekken gå igjennom hornlaget og resultere i blødende sår. Slike poter bør derfor smores med salicylsyre-olje eller liknende før sprekken blir for dype, og ofte er det også nødvendig å file vekk overflodig hornhud. Åpne sår må imidlertid ikke smores med salicylsyrepreparater, da disse reduserer hornhuddannelsen.

Hos enkelte hunder med sterkt forhorning oppstår det til sine tider sammenhengende hornplateler, hvor hornlaget mellom platene sprekker opp og resulterer i stygge sår (fig. 4). Skadene er ofte lokalisert i front av tredepotentene tett opp til neglen.

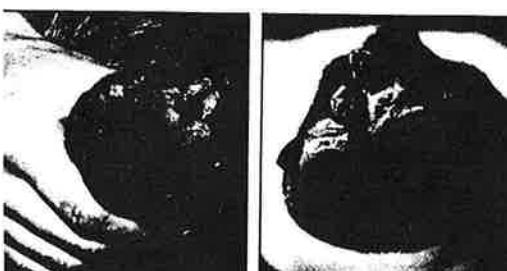


Fig. 4  
Sprekkdannelse i front av tredeputen p.g.a. sterkt forhorning vil kunne ødelegge mye av trekkhundsesongen.

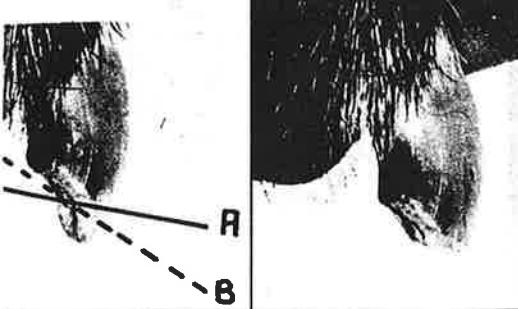
Dette er skader som krever lang behandlingstid. I slike tilfeller kan en kombinere filing og salicylsyrepreparater med «liktormsalve» (f.eks. Calmurl krem). Årsaken til økt forhorning med sprekkdannelse synes å være en förlingsselv, men genetisk disposisjon ser også ut til å være av betydning. Hunder som utsettes for hard fysisk belastning og dyr som er psykisk stresset, vil ha et økt behov for en rekke forstoffer som: protein, kalsium, magnesium, kalium, kobber, jern, sink, thiamin, riboflavin, vitamin A og vitamin E. Symptomer på en förlingsselv m.h.p. disse næringsemnen er tør hud, «struttende» pels, hårvæfall, kløe, flass samt tredepute-forandringer som beskrevet. I slike tilfeller bør en justere förlingen (økt proteinmenge, mineralfør, vitamin preparat) for å tilføre hunden det eller derforstoppene den mangler. En rimelig måte å justere føret på er å gi hunden et helt bløkt egg.

**SPREKKDANNELSER** i huden mellom tærne skyldes som regel kornet sno som pakker seg og sliter på huden. Forut for sprekkdannelsen er huden rød og irritert. Dette kan tjene som et alarmsignal. Isdannelse mellom tredepotene kan gi liknende skader da hunden gnager heftig for å fjerne isen og derved skader huden. Hunder med sterkt hårlag mellom tærne får lettere isdannelse, og hårlaget kan derfor med fordel fjernes før sesongen. Sprekkene som kan oppstå plutselig under et løp, holder seg ofte resten av sesongen. Skadene behandles med antiseptiske løsninger og dekkes med transalve med sinkosyd (f.eks. Jecoderm, Aselli). I mange tilfeller dannes det arnevholder etter slike skader. Dette arnevholder er lite elastisk og danner ofte utgangspunktet for nye sprekker. Slike hufolder bør derfor fjernes i god tid før sesongstart.

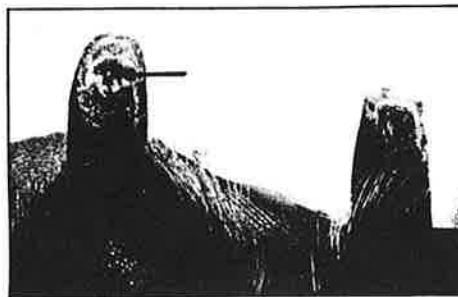
**POTEKUTT** p.g.a. skarpe gjenstander (stein, glass osv.) bør sys så hurtig som råd er. Blir såret noen dager gammelt før det behandles må en fjerne mye død vev samtidig som såret ofte er betent. Dette vanskliggjør operasjonen og forlenger rekvalisenstiden. Dersom en ikke kan nå veterinær innen rimelig tid, bør en sette på en god og stabil potebandasje. Såret rennes med antiseptiske midler og sårflatene «presses» sammen under bandasjeringen. Ved bandasjekifte prøver en å holde såret lukket slik at det ikke sprekker opp igjen. En riktig pålagt potebandasje vil ha tifnærmet samme effekt som en sutur. Det er viktig at hunden ikke belaster foten for mye de første 10 dagene. Dersom endel av tredepotenten er kuttet av slik at en ikke kan få sydd såret igjen, må en legge på et godt lag med sårsalve (f.eks. Jecoderm, Aselli), potebandasje og helt sette hunden på et antibiotikum noen dager.

Kuttsekader medfører ofte blødninger som kan se relativt dramatiske ut. Selv blodningene som skyldes skade av store karver, stanses effektivt v.h.a. en trykksandasje direkte på såret. Tidligere anbefalte en å stoppe store blødninger ved å legge et stramt bind et stykke ovenfor såret. Dette har en gått bort fra selv ved pulsårbledninger. En god trykksandasje er tilstrekkelig og medfører ikke annen vevsskade.

**NEGLSKADER** forekommer hyppig. Sprekker langsmed hele neglen er vanskeligst å behandle. Disse fører ofte til neglrotbennelse som bør behandles med antibiotika. En sprukken negl må klippes godt, og ofte er det en fordel å klippe neglen helt ned under bedøvelse dersom en er midt i trenings- og konkurancesesongen. Neglen vil da gro ut på nytt etter en viss tid. Utøm sesongen trenger en ofte ikke å gå så drastisk til verks. På treningsamling og liknende hvor en ikke kan få veterinærhjelp umiddelbart, kan det være en fordel å surre neglen med tykk sytråd og smøre den deretter inn med aralditt. Denne «bandasjen» vil hindre videre oppsprekking og kan sitte på til en kan få veterinærhjelp. Ved mindre sprekker kan ofte «araldittbandasjen» sitte på til den detter av når neglen har vokst ut.



**Fig. 5**  
Ved klipping av negler til trekkhund, skal neglens rygg klippes kortere (A) enn ved vanlig klipping (B).



**Fig. 6**  
Etter at en har klippet neglen i riktig vinkel (se fig. 5), legger man parallele snitt til det dukker opp mykt vev midt på snittflaten (se pil).

Neglsprekker kan i de fleste tilfeller forebygges ved å kippe riktig og regelmessig. Ved å vinkle snittet mot oversiden av neglen slik at neglens rygg ikke blir den lengste delen, vil farene for sprekkdannelse bli redusert (fig. 5+6). Mørke negler kan ofte være vanskelig å kippe, da en ikke kan se hvor langt «nerven», den blodrike delen, går. Dersom en legger flere tykke snitt og studerer snittflaten, vil en se at det dukker opp mykt (levende) vev midt på snittflaten som et tegn på at en har kippet nok. Dette vevet som mangler karvev, ligger like foran «nerven» eller neglens blodmarg. Negler som kippes regelmessig, vil holdes korte fordi blodmargen ikke får anledning til å vokse i lengden. Hunder med for lange negler vil være trykkomfintlige på hardt underlag. De får en stiv og forsiktig gange, som «forsviner» dersom de går på mykt teppe eller i snø.

I perioder med mye barfrost utsettes potene for meget hard belastning fordi underlaget er hardt og ikke gir etter. Det er derfor hunden som er den «myke part» og må ta hele støtet. Frosne pinner og kvister trenger derfor lett gjennom huden, og dersom treverket også er råttent, knekkes biter av og forblir i stikkssåret. Slike sår kan lukke seg raskt, men bryter opp igjen få dager senere. Disse må behandles kirurgisk og med antibiotika. Stikkssår bør en få sjekket hos veterinær for behandling så fort som mulig for å unngå at andre organer som sener, seneskjede og ledd ikke blir medinndratt i skadene. En seneskjebetennelse i tillegg til sårskaden vil kunne forlenger restitusjonen med flere uker.

**BITTSKADER** forekommer altfor ofte hos trekkhunder. Dette er skader som en burde kunne forebygge. Beina samt hals og hode er gjerne målorgan for slagsmål. Skadeomfangen varierer sterkt fra rase til rase. Enkelte hunder «tygger» skikkelig, andre river og noen «bråder» mer enn de biter. Et bittsår representerer en stor infeksjonsrisiko og må

- 12 -

renses omhyggelig. Ofte glemmes hullet på motsatt side av beinet. Mange bittskader bør behandles med antibiotika og sys. Dersom skaden er i nærheten av ledd eller sene/seneskjede, bør en søke veterinærhjelp. Ved skikkelig behandling restituerer skaden fort, og stingene kan tas etter 10-12 dager.

**LEDDSKADER** i form av forstuvninger forekommer relativt hyppig. Hånd- og kneledd er særlig utsatt, men tåleddskader er heller ikke sjeldne. Enkle forstuvninger kan kjoles ned med omslag like etter at skaden har skjedd. Imidlertid «oppdager» en som regel først skaden etter endt treningsøkt eller dagen etter, og da har nedkjøling mindre effekt. Vanlige forstuvninger restituieres ved ro i en uke og forsiktig mosjon i ytterlig 2 uker. Trekkhunder med slike skader bør ofte isoleres fra andre hunder og luftes særskilt, da det kan være vanskelig å oppnå tilstrekkelig ro ellers. En støtebandasje vil stabilisere ledet samtidig som at hunden altid belaster en bandasjert fot mer forsiktig.

**LEDDBÅNDSKADER** og «bein ut av ledd» er heldigvis mer sjeldne. En bør i slike tilfeller søke veterinær bistand straks for om nødvendig å få lagt på en støteskinne. Visse skader som brudd på kryssbånd i kne, må imidlertid opereres. Hunder med kryssbåndskade er dessverre selv etter operasjon lite egnet til trekkhundaktivitet. Røntgenfotografering av endel «akutte kryssbåndskader» i egen praksis har vist at endel av leddene har hatt kroniske forandringer som tegn på en tidligere skade, som igjen trolig har medvirket til at kryssbåndene har raket. Dette kan skyldes en tidligere forstuvning som aldri har fått skikkelig ro. Slike kasus opereres ikke. Eller ser en belastningsskader og brudd på sener (f.eks. akilles-senen). Sene- og ledbåndskader som ikke opereres, betinger også lang (3-6 uker) rekonesenstid.

**BRUDDSKADER** De hyppigste bruddskadene hos trekkhund er frakter av tær og fotrotsbein. Dette er skader som betinger immobilisering av beinet i form av gips, støteskinne eller strekkskinne. I sjeldne tilfeller kan bruddet være åpent med beinsplinter som stikker frem i såret. Dette må dekkes med steril bandasjemateriell. Legg hunden på siden slik at bruddstedet altid er øverst.

Rørnokkelbrudd vil idag som regel bli behandlet kirurgisk med marginaler. Behandlingstiden er inntil 6 uker, med forsiktig belastning en tid etterpå, for å bygge opp igjen muskulatur og styrke beinet.

**MUSKELSKADER** forekommer ved slåsskamp, slag, fall og ved ekstrem belastning. Karakteristiske symptomer er misfarging av hud over muskulatur og at området er hovent og ømt. Mindre skader som knusninger, blødninger og overbelastning, heles dersom hunden holdes i ro i 2-3 uker. Dersom huden samtidig er perforert, må den syes og hunden behandles med antibiotika. Hos trekkhund kan enkelte muskler ryke tvert av med betydelige blødninger. Slike skader må ofte opereres, mens mindre bruddskader hvor bare deler av muskelen er røket, vil leges ved at foten immobiliseres i 3 uker. Dersom det dannes betydelig arrnev i viktige muskelgrupper, vil det oppstå funksjonsfeil. Det kan derfor være fordelaktig å fjerne dette operativt senere.

Mange av de skader og problemer som her er omtalt, kan i stor grad forebygges ved et formuflig hundehold, gjennomtentkt trenings- og konkurranseopplegg samt en til hver tid adekvat føring. Dersom uhellet skulle være ute, vil en med et rikholidig førstehjelpskinn og litt sunn formuft, kunne yte hunden sikker førstehjelp og derved redusere skadeomfangen.

# ROYAL CANIN



ØKONOMISK – NATURLIG – NÆRINGSRIKT



Kvalitetsbeviste hundeiere holder seg til ROYAL CANIN — et av markedets absolutt ledende tørrfôr

## Bjarne Sørflakne

Autorisert bilverksted - Bensin - Olje  
Gummiforhandler



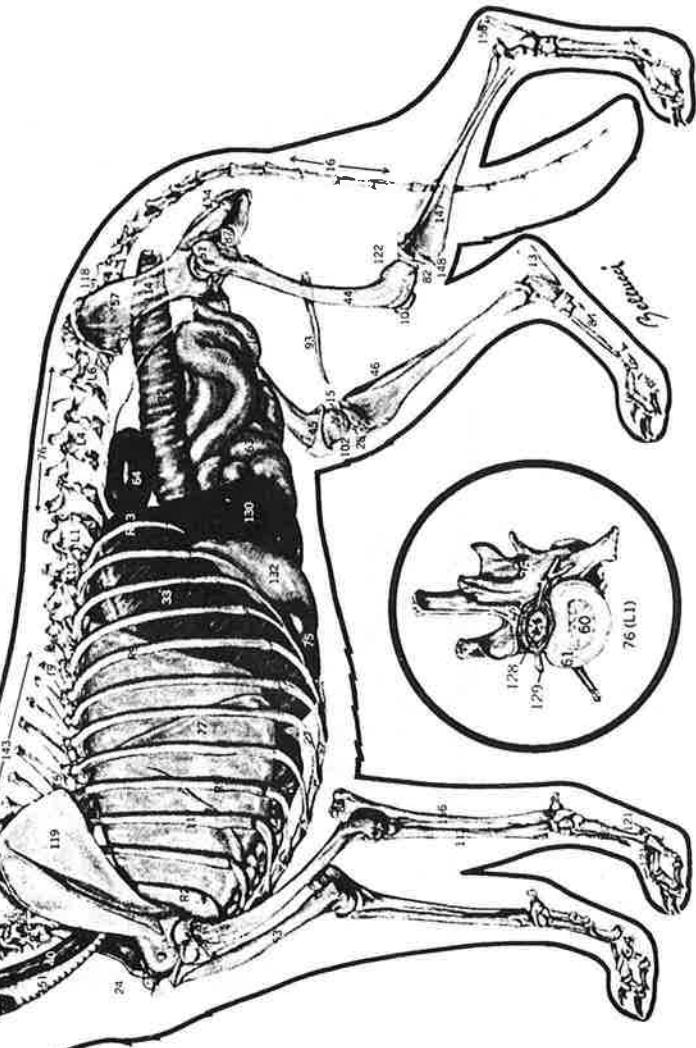
Selbu  
Tlf. 076/67350



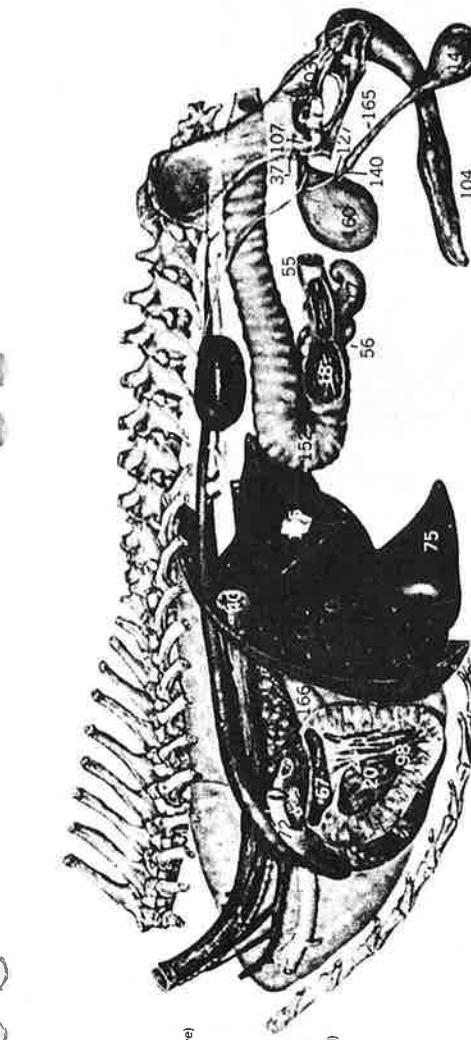
# HUNDENS ANATOMI

## Nomenklatur

1. Abdominal aera (hovedpulsåren)
2. Accessory carpal bone (eretbenet)
3. Acelabulum (høstælen)
4. Anal sac (anhækken)
5. Anal sac duct opening (analhætteåbning)
6. Anterior chamber (framme øyekammer)
7. Aortic arch (arterien)
8. Atlas-C1 vertebra (1. halsvivell)
9. Axis-C2 vertebra (2. halsvivell)
10. Brachiocephalic (A. brystarterien)
11. Bronchus (Bronchi) (lufttrængnen)
12. Bulbar constrictive (lysets slæmtræne)
13. Calcaneus (højbenets knokkel)
14. Carpal bones (højbenets knokler)
15. Caudal (medial) bælte (korsbænd i knæet)
16. Caudal (medial) cruciate lig. (bare korsbænd i knæet)
17. Cecum (blæretarmen)
18. Cervical opening (blærtarmåbningen)
19. Cervical vertebrae (C1-C7) (halsvivnene)
20. Chordae tendineae (klatterleder)
21. Chondroitin sulphate (lyttselvævet)
22. Ciliary body (istrele-epiteliet)
23. Ciliary M. (akkomodationsmuskelet)
24. Clavicle (kravebenet)
25. Common duct (galleårgang)
26. Comea (ribbenbrusk) (hornhinnen)
27. Costal cartilages (ribbenbrusk)
28. Cranial (lateral) cruciate lig. (frimre korstånd i knæet)
29. Cranial vena cava (frimre hovedvene)
30. Cricoid cartilage (stupenbrusk)
31. Descending colon (lykketarm)
32. Diaphragm (mellomvivellen)
33. Distal (3rd) phalanx (3. tåknokkel)
34. Dorsal (superior) palpebra (øjebenet)
35. Duodenum (tøflingbenet)
36. Ductus deferens (sædlederen)
37. Ductus deferens (sædlederen)
38. Duodenum (tøflingbenet)
39. Epiglottis cartilage (spiseretet)
40. Esophagus (truplokket linje over
41. External auditory meatus (lys øre åregang)
42. External iliac A. (arterie til bækbenet)
43. External iliac A. (arterie til bækbenet)
44. Femur (højben) (arterie til bækbenet)
45. Femoropatellar lig. (krestdålligament)
46. Fibula (legben)
47. Fornix of conchiliva (lyssminnen)
48. Frontal bone (frontbenet)



49. Gall bladder (gallebælæ)
50. Glossopalatine arch
51. Greater trochanter of femur (større lærbensknule)
52. Hard palate (den hårde gane)
53. Humerus (overarmbenet)
54. Hyoid apparatus (tungebenet)
55. Ileum (lyttselvævet)
56. Ileocolic opening (lyttarmåbningen)
57. Ilium (højbenet)
58. Incisive bone (forhænen)
59. Internal iliac A. (bekkenarterie)
60. Intervertebral disc, annulus fibrosus (ryggenes mellomvivelsivike)
61. Intervertebral disc, nucleus pulposus (ryggenes mellomvivelsivike)
62. Iris (regnbuebenet)
63. Jejunum (lyttselvævet)
64. Kidney (nyre)
65. Lacrimal caruncle (tårekertet)
66. Laryngeal cartilages (stupehedet)
67. Left atrium (venstre forhænben)
68. Left subcaudal A. (lystsalibede)
69. Left ventricle (venstre hjerteæmmer)
70. Lens (lens capsula opened) (linser)
71. Levator palpibracte dorsalis M. (superior) (øvre øyelokksmuskelet)
72. Ligamentum arteriosum
73. Limbus (cornea) (hornhinnenens gense)
74. Line of excision - trimming claws (linje for klipping av klør)
75. Liver (leveren)
76. Lumbar vertebrae (L1-L7) (lendevivlene)
77. Mandible (unndækket)
78. Maxillary bone (ovenbenet)
79. Medial carpal bone (lyverbenet)
80. Meatus (lyttselvævet)
81. Meniscus, lateral (luwend øyevirvel)
82. Metacarpal bones (mellomhåndben)
83. Metatarsal bones (mellomføtben)
84. Middle (2nd) phalanx (midtre (2.) tåknokkel)
85. Middle (3rd) phalanx (midtre (3.) tåknokkel)
86. Nasal bone (næsebenet)
87. Obturator foramen
88. Olfactory organ (læbepissen)
89. Optic disc (synapsellen)
90. Ora serrata (mellinhinnenes avgrensningslinje)
91. Orbicularis oculi M. (øjemuskelet)
92. Orbit (øvehulen)
93. Os penis (penismuskulæren)
94. Ovary (leggen)
95. Palpebral conjunctiva (lyverens slimhinde)
96. Pancreas (lyverbenet)
97. Parathyroid gland (hovedbenet)
98. Papillary muscles
99. Parathyroid gland III (hovedbenet)
100. Parietal bone (skælebenet)
101. Patella (lygbenet)
102. Pelvic diaphragm (korsbændet)
103. Pelvic limb (underarmsbenet)
104. Penes (penis)
105. Peritoneal cavity (underarmsbenet)
106. Posterior chamber (bagre øyekammer)
107. Proximal phalanx (1. tåbenet)
108. Proximal phalanx (2. tåbenet)
109. Pubic bone (bækbenet)
110. Pulmonary trunk (lungearteren)
111. Pupil (pupill)
112. Radius (spidsbenet) - underarmsbenet
113. Rectum (førdebenet)
114. Retina (netthinnen)
115. Retina (netthinnen)
116. Retina (netthinnen)
117. Rib (R1-R3) (ribben)
118. Sacrum (korsbenet)
119. Scapula (skulderbenet)
120. Sesamoid bone (sesamben)



110. Sphenoid bone (eretbenet)
111. Spinal canal (lyttselvævet)
112. Spinal cord (lyttselvævet)
113. Spinal nerve (spinalnerves)
114. Spinal pia mater (lyttselvævet)
115. Spinal vein (lyttselvævet)
116. Spinal vein (lyttselvævet)
117. Spinal vein (lyttselvævet)
118. Spinal vein (lyttselvævet)
119. Spinal vein (lyttselvævet)
120. Spinal vein (lyttselvævet)
121. Spinal vein (lyttselvævet)
122. Spinal vein (lyttselvævet)
123. Spinal vein (lyttselvævet)
124. Spinal vein (lyttselvævet)
125. Spinal vein (lyttselvævet)
126. Soft palate (bile gene)
127. Spermatocord (sædlederen)
128. Spinal cord (lyttselvævet)
129. Spinal nerve (spinalnerves)
130. Spleen (mil)
131. Stomach (lyttselvævet) (lyttselvævet)
132. Stomach (lyttselvævet)
133. Tarsal incisor (netthinnenes tæpet)
134. Tarsal bones (fotoberet)
135. Tuber calcanei (højbenets spiss)
136. Tuber ischi (bækbenet)
137. Utricle (lyttselvævet)
138. Utricle (lyttselvævet)
139. Utricle (lyttselvævet)
140. Utricle (lyttselvævet)
141. Utricle (lyttselvævet)
142. Utricle (lyttselvævet)
143. Utricle (lyttselvævet)
144. Utricle (lyttselvævet)
145. Utricle (lyttselvævet)
146. Utricle (lyttselvævet)
147. Utricle (lyttselvævet)
148. Utricle (lyttselvævet)
149. Utricle (lyttselvævet)
150. Utricle (lyttselvævet)
151. Utricle (lyttselvævet)
152. Transverse colon (lyttselvævet)
153. Utricle (lyttselvævet)
154. Utricle (lyttselvævet)
155. Utricle (lyttselvævet)
156. Utricle (lyttselvævet)
157. Ungual process (tåknokkelspissen)



158. Vagina (lyttselvævet)
159. Vagina (lyttselvævet)
160. Urinary bladder (bæde)
161. Urine tube (lyttselvævet)
162. Urine tube (lyttselvævet)
163. Urine tube (lyttselvævet)
164. Vagina (lyttselvævet)
165. Vagina process-around the spermatic cord (sædlederen)
166. Vena cava (lyttselvævet)
167. Vena cava (lyttselvævet)
168. Ventral oblique M. (lyttselvævet)
169. Vestibule of vagina (sklededæpningen)
170. Vitreous chamber (lyttselvævet)
171. Xiphoid process (lyttselvævet)
172. Zonules (lyttselvævet)
173. Zygomatic arch (kinbuen)

## FRA BRUKSHUNDFRONTEN.

I årets første nummer av medlemsbladet vårt, "Næahund", er det på sin plass å gi en liten oversikt over, hvordan vi i B.K har tenkt å satse på året 1985. Et år som ligger foran oss med utfordringer, både på godt og vondt. La oss slå fast med en gang: Alene er vi ikke i stand til å utrette mye. Samarbeid og informasjon er nødvendig om fruktbare tiltak skal få livets rett. Alle må vi dra lasset. Noen må stå i spissen - det er oss med god hjelp og støtte i fra styret - og ikke minst - ALLE DERE ANDRE I S.T.B.K.! Det viktigste er at alle oss med hund tar del i og støtter opp om de aktivitetene som blir foreslått. La oss ha som mål for året - 85 at vi skal vise oss fram. Å ha hund er gøy og utfordrende - så kom igjen!!

Den første oppgaven som ligger foran oss, er å arrangere dressurkurs for dalførrets hundeeiere - beklager - vi mente hundene! Det går av stabelen <sup>V</sup>/Teigen bru, og starter opp like etter påske. (Se egen annonse i "Selbyggen" 22/3). Vi tar sikte på 2 kvelder pr. uke, og kurset går over 14 - 16 ganger. Apellmerket avvikler vi enten den 8. eller den 9. juni. Her oppfordrer vi alle firbeinte med eller uten krøll på halen - møt opp om du er 6 - 8 måneder eller over - P.S. Ta med eierne!! En spesiell oppfordring sendes til alle jegere og gjeterhundeiere i distriktet. Bli med!

Hva prøver vi å oppnå med dressur? Kort fortalt - øke/bedre kontakten hund/eier, tilpasse hunden til samfunnet for derved å hindre irritasjon for både eierne og omgivelsene. En hund kan bli både til nytte og glede om den bare blir ledet på riktig vei. Ikke som vi opplever i mange tilfeller i dag - en irritasjon i hverdagen! Dessuten håper vi å komme sammen slik at vi får dyrket det som bør være vår felles interesse - hunden. Øke det sosiale samvaret, og derved øke interessen for hundehold i nærmiljøet.

Den 4. mai skal komiteen arrangere karaktertest for alle hunderaser. Stedet blir "Kalkhullet" i Innbygda. Her stiller to autoriserte dommere fra Schaeferhundklubben opp. Sporty gjort! (Se s. ). Her blir ikke bare dalførrets hunder representert får vi håpe, men firbeinte fra hele Trøndelag ønskes velkommen. For hele landsdelen er det stadfestet kun tre tester i 1985 - den ene altså her i Selbu.

Komiteen har også diskutert og vurdert brev fra NKK om arrangement av hundeeiermerket samme helg. Et positivt tiltak. Dette er

## ISUZU CREW CAB - med plass for 5!

**NYHET!**



Nå er den her! Fem seters. Fire dører. To- eller firehjulsdrift. Økonomisk dieselmotor, 1,7 m lasteplan. En lettkjørt kombi for både arbeid og fritid.

Velkommen til en demonstrasjon!

\*LS\* Luksusutstyr og to farger leveres mot pristillegg

**ISUZU**

Importør: General Motors Norge A/S

## NYHET! ISUZU TROOPER **TURBO**

- veientar aldri slutt!



Firehjulsdrevet Isuzu Trooper er blitt enda bedre! Finnes nå med 75 hk turbodiesel. Rask og råsterk, suveren i terrenget, smidig i byen.

Meget godt utrustet med servostyring, sportsfelger, differensialbrems, frihjulsnav m.m. som standard. Kan også leveres med bensin- eller vanlig dieselmotor.

Velkommen til en demonstrasjon!

**ISUZU**

Importør: General Motors Norge A/S

**M**  
a/s MASKINAGENTUR  
- på Tonstadkrysset!  
Vestre Rosten 83 · Trondheim  
Tlf. (07) 88 76 11

## Brukshund – resultater

KORA AV LEUTHENHAGEN v/Ingeborg Borseth

Apellkonk. kl. II 19/1: nr. 4 m/158 p.(200) (6 delt.)  
 Apellkonk. kl. II 2/2 : nr. 3 m/168 p. (200) (8 delt.)  
 Apellkonk. kl. II 16/2: nr. 2 m/188 p. (200) (6 delt.)  
 Sammenlagt poengsum Apellcup:  
 Nr. 2 m/ 356 p.(400) ( 6 delt.)

INGODD'S JUBEL v/Tor Tetli

Apellkonk. kl. III 19/1: nr.1 m/286,5p.(320) (5delt.)  
 Apellkonk. kl. III 2/2: nr.1 m/303p. (320) (6 delt.)  
 Apellkonk. kl. III 16/2: nr. 1 m/319p. (320) (5 delt.)  
 Sammenlagt poengsum Apellcup:  
 Nr. 1 m/622 p. (640) (6 delt.)

ROMI'S EPHRA v/Stig Meier Berg

Apellkonk. kl. II 19/1: nr. 2 m/169,5p.(200) (6 delt.)  
 Apellkonk. kl. II 2/2: nr.2 m/183,5p.(200) (8 delt.)  
 Apellkonk. kl. II 16/2: nr.5 m/148,5p.(200) (6 delt.)  
 Sammenlagt poengsum Apellcup:  
 Nr. 3 m/353 p. (400) (6 delt.)

LINDRO'S NARI v/Ellinor Antonsen

Apellkonk. kl. I 19/1: nr. 2 m/188p.(200) (16 delt.)  
 Apellkonk. kl. I 16/2: nr. 1 m/198p.(200) (17 delt.)  
 Sammenlagt poengsum Apellcup:

Nr. 3 m/386p. (400) (18 delt.)



Det er viktig at man i dressurarbeidet, setter seg inn i hundens kroppsspråk.

et aktivitetsmerke bestående av både en teoretisk og praktisk del i hundehold. Et merke som vil prøve og skape interesse for videre kunnskap om hund. I år foreslår vi at "vi legger dette på is", og koncentrerer oss om å få karaktertesten vel i havn. Er du uenig, så la oss høre i fra deg!

Likeledes har komiteen lagt fram planer og forslag overfor styret, når det gjelder aktiviteter på Selbudagene i 1985. (Se leder). Bl.a. har vi satt oss det mål å prøve og komme sammen for å vise at det å ha hund - det trenger ikke bare være alvor, men også moro. Ideén har vi tatt fra "Hundesport" nr. 6/7 1983 - den såkalte "Agility - testen". Beskrevet også i "Neahund" nr. 2/84. Kort fortalt: En hinderløype blir lagt opp. På kortest mulig tid skal hunden forsere hindrene. Tidtaking tar ikke vi så nøyne. Her får hunden mental stimulans, Fart, spenst og kroppsbeherskelse blir innlært. Ekvipasjene og publikum har det gøy. En del hinder har vi plukket ut - så får vi se hva det blir til. Hver onsdagskveld kl. 21.00 møtes vi ved Trondheim E-verks bygg V/Teigen bru. Takk rettes til daglig leder Ola Bjerkenås for stor velvillighet i denne forbindelse. Har du og din hund lyst? Stor eller liten - renraset eller blanding - dere er velkommen!

Vi vil også være med å ta del i arrangementet av lydighetsprøven på utstillingen som klubben har påtatt seg i september. Mer om dette i et senere nummer.

Tilslutt bør nevnes at når bladet går i trykken har vi hatt 2 komitemøter. Ideér og forslag har blitt gjennomdiskutert - men flere har vi plass til. Så har du noe på hjertet - så ta kontakt.

**Latz**   
**HUNDETØRRFÓR**

Agent:



A/S Kolbjørn Knutsen & Co, Tvetenvn. 30, Oslo 6. Tlf. (02) 651320

STYRETS ÅRSBERETNING 1984/85

Syret har i denne perioden bestått av:

leder	Stig Meier Berg
sekretær	Ingfrid Viken
kasserer	Siv Slind
trekkhundkomite	Ola Kjøsnes og Andreas Reitan
brukshundkomite	Terje Andersen og Gve Egil Uthus
utstillingskomite	Edvin Garberg og Else Lange
støttekomite	Kirsten Røset og Margot Uthus

Det har vært avhold 5 styremøter: 24/4, 5/6, 19/6, 13/8 og 28/11. Medlemsmøter har vært holdt den 10/5 - John Berge viste film og snakket om jaktprøver og trening av jakthunder. Og 25/9 - hvor Jan Nilsen viste utstyr og snakket om hundekjøring og stell av hund.

Av aktiviteter har klubben arrangert:

- 1 dressurkurs med appellmerkeprøve.
- 1 brukshundkurs kl. C.
- 1 brevring - kursplan I - Din Hund.
- 1 " II - Arvelighet, sykdommer og ernæring.
- 2 kjøringer med funksjonshemmde til fellessetra på Sørungen. - i samarbeid med YS og BSC.
- 1 hvalpeskue for schäfer.
- 1 utstilling for schäfer.

Klubbens medlemsblad - NEAHUND - har utkommet med 4 nr. i -84.

I denne perioden er det inngått avtale om opparbeiding av hundeløyper i Vikvarvet i tillegg til en 2-årig reklameavtale med Selbu Sparebank. I tillegg til støtte fra både sosialkontor og kulturkontor sikrer dette klubben et nødvendig økonomisk grunnlag.

Av større saker som enda ikke er avsluttet, kan vi nevne dressurområde på Årsøya, karaktertest, utstilling i september -85, nomeløp og turløp, skidag, hundedag på sommeren og hundekjøringens dag om vinteren. Medlemstallet pr. 31.12.84. er 123 medlemmer.

I løpet av disse 2 årene synes det som om klubben har fått et formelt fotfeste som hundeklubb - f.eks. gjennom samarbeidsavtale med NKK, samarbeid med lokale klubber som Brungmarkens Slædehundclub, Norsk Schäferhund Klub, avd. Nordenfjeldske og lokalgruppa av Huskyklubben. Vi har fått en langt sikrere økonomi og sist, men ikke minst, har vi samlet litt erfaringer om ulike aktiviteter - for og med hund.

Fremdeles står viktige ting igjen. F.eks. medlemmenes aktivitet. Lite oppmøte på møter og aktiviteter har vi kanskje felles med andre lag og foreninger i Selbu, men det er en svært dårlig trøst. En levedyktig klubb er tross alt avhengig av medlemmene når det er nødvendig å ta et tak. Flere aktive medlemmer i neste periode må være et viktig mål for det påtroppende styret - dersom dagens aktivitetsnivå skal holdes oppe - og helst utvides.

Med det hundematerialet som finnes blant klubbens medlemmer, er det ingen grunn til å holde seg borte fra hverken utstillinger, lydighetskonkurranser, brukshundkonkurranser eller hundekjøring. Diverse kurs og sosialt samvær kan også tilbys gjennom klubben.

Dersom noe av dette ikke skulle passe virker det utrolig oppmuntrende at medlemmene dukker opp - i det minste som tilskuer - når vi har løp, handikapkjøring eller utstilling.

REGNSKAP PR. 15.01.85.

	Inntekter	Utgifter
Medlemskontingent	kr. 1 450,-	kr. 476,-
Medlemsblad	" 6 200,-	" 4 120,-
Diverse tilskudd	" 9 100,-	
Kurs/møter/bevertning	" 8 942,40	" 2 480,60
Diverse inntekter	" 2 949,93	" 2 386,56
Leie lokale/telefonutg./bilg.		" 290,-
Kontorrekvisita/annonser		" 5 531,05
Honorarer/diverse utgifter	" 1 854,30	" 6 452,20
Overskudd		kr. 8 760,22
	kr. 30 496,63	kr. 30 496,63

BALANSE PR. 15.01.85.

Kasse	kr. 1 095,55	kr. 1 469,37
Postgiro	" 3 736,05	" 2 102,45
Bank	" 8 708,69	" 1 732,27
Bank SP.K.to.	" 524,01	
Klubbmerker	" 4 725,-	
Utestående annonser	" 1 400,-	" 14 885,21
Egenkapital		
	kr. 20 189,30	kr. 20 189,30

## DRESSUR - KURS

Selbu Trekk- og Bruks-hundklubb vil også i år arrangere dressurkurs for dalførrets hundeeiere med deres firbente venner.

Hensikten med kurset er i første rekke å utvikle et nært og godt samarbeide mellom hund og eier, noe som igjen vil resultere i en hund du kan ha glede og nytte av. Det er vel ingen hundeeier som ønsker en hund som ikke lystrer når den blir tilsnakket. Dette vil vi prøve å rette på gjennom dette kurset.

STBK håper at så mange som mulig melder seg på. En spesiell invitasjon går til hunde-eiere med jakt-hunder og gjeter-hunder. Disse hundene lar seg også dressere, noe vi mener vil komme godt med når hundene brukes ute i naturen.  
Se forøvrig annonne

## Dressur - kurs

for alle hunderaser arrangeres ved Teigen Bru. Oppstart: UK 15. Bindende påmelding innen 4-85 til Bjørn Wagnild, Selbu tlf. 817458 e. kl. 17.00.  
STBK  
Brukshund-komiteen

## Slovakisk Kuvasz

av Tone Revdal.

Kuvaszen er en av verdens eldste, eller kanskje den aller eldste gjeterhund vi kjenner til. Dessverre finnes det få representanter av rasen her i Norge (17 stk.). I Sverige noen flere, og i Finland ca. 2-300 stk. Den har med sikkerhet vært kjent og benyttet som gjeterhund i de siste 7000 år.



Inntil for ganske få år siden forekom det mange avvikende teorier om hundens opprinnelse. De fleste bygde på antagelser og gjettninger. Det var den ungarskfødte amerikanske kynologen Sandor Palfalvy som først foretok en granskning av rasen. Han fant at hunden var beskrevet i dokumenter for over 500 år siden. Det var videre bevist at hunden kom til Øst-Europa med Sumeriske nomader. Sumererne bodde i Mesopotamia. Mange av dem var nomader som levde av sine saueflokker, og som for flere tusen år siden vandret vestover til det området som er blitt våre dagers Ungarn. Navnet Kuvasz er opprinnelig sumerisk, og sammensatt av ordene "Ku" som betyr hund, og "Assa" som betyr hest. Meningen med det sammensatte ordet var "en hund som vokter hestene og rytterne". Det er mye som beviser riktigheten av denne påstanden. Under utgravingene i den gamle byruinen Akkad nord i Mesopotamia, fant man en leirtavle som omtalte en hund "Ku-Assa". Byen Akkad stammer fra

det 30. århundrede f.Kr. Under utgravingene fant arkeologene to leirplater som viste seg å være lister over innventaret tilhørende to familier, Kuth og Bama. Kuth hadde blandt annet en flokk hester, kyr og sauер, og dessuten et antall Pulik (våre dagers Puli), Komandorok (våre dagers Komandor) og åtte Ku-Assa (Kuvasz). Bama hadde to av disse. Tavlene befinner seg nå i British Museum. Enda eldre tavler, fra mer enn 7000 år tilbake i tiden omtaler de samme hunder under navnet "Ku-as-sa".

Sumererne var til stadighet utsatt for angrep fra de krigerske asyrene. Mange av dem flyktet og brakte da med seg sine husdyr og hunder, og slo seg ned i land som Tsjekkoslovakia og Polen. De tre rasene Slovakisk Kuvasz, Ungarsk Kuvasz og Polsk Owczarek podhalanski kan i dag sies å være de respektive lands lokale varianter av samme gjeterhundtype. Både den polske og slovakiske kalles i blandt for tatrahund etter den den fjellkjeden som går gjennom begge landene, og hvor rasen i lang tid har hatt sitt hjemsted. Det finnes også en fjerde variant, italiensk Maremma. Kuvasz har alltid vært, og er frem-



deles en glimrende gjeterhund. Den utmerker seg spesielt som vakt-hund mot rovdyr, og viker ikke unna noen angriper selv om disse er bjørn eller ulv. For å kunne skjelne hundene fra rovdyr om natten ble den kun avlet hvit. På tross av sin betydelige størrelse kan den bevege seg med lynets hastighet om nødvendig. Den er uhyre intelligent, og har en høyt utviklet ansvarsfølelse. Den er villig og ikke minst, en uredd arbeidskamerat. Som mange gjeterhunder er Kuvasz en enmannshund eller en families hund. Dens lojalitet er

ubeskrivelig, og den gir hele sin kjærlighet til sin herre. Så sterk er denne følelsen at det har forekommert at voksne hunder som er blitt overdratt til nye eiere faktisk har omkommet av sorg. Den er uendelig glad i barn, og den er naturlig mistenksom overfor fremmede. Derfor passer den utmerket som vakthund og familiehund. Den vil holde seg kjølig og avmålt høflig mot besøkende, men alltid vaksom. Husets virkelige venner vil den imidlertid akseptere, eller vi kan si det slik: Dens herres venner er dens venner, herrens fiender er også dens fiender!

Selv om Kuvaszen er en gjeterhund, er den minst like god som bruks-hund. Det er en kraftig hund, så trekk og kløv egner den seg utmerket til. Med dens høye intelligens skulle det ikke by på store problemer med lydighetsdressur, lavinehunder er det også gode muligheter å få til av Kuvasz. (Det finnes i Sverige, også en Kuvasz som er politihund i daglig arbeid).



Kuvaszens symmetriske og velbalanserte kropp er bygd for utholdenhett. En topptrent hund kan godt løpe 25-30 km i jevnt trav uten opphold, og uten å vise tretthetstegn. Kuvaszen trenger en del mosjon som andre store hunder, og den trenger å børstes en gang om dagen p.g.a. dens tykke pels, som ellers lett kan floke seg.

Helhetsinntrykket av en Kuvasz er: Den har et edelt og et ualminnelig vakkert hode, stor kraftig bygd, hannhund 62-70 cm 36-44 kg, tisper 59-65 cm 31-37 kg. Den har et livlig temperament, vaksom, uredd og skarsindig. Kuvaszens bevegelser er tross dens store størrelse overraskende lett. Den er kvikk og rask i all slags terreng og vær. Den har en forkjærighet for trav. Ofte beveger den seg i passgang.

### Bikkje-Texas i Bymarka



Det er tirsdag ettermiddag og skumringstid. Nyoppreparerte løyper fra Lian over Solemasåsen mot Vintervannet og videre til Elgsethytta. Litt trå skål, men ellers perfe forhold for en avtrestende tur i Bymarka.

Men hvor lenge var Adam i Paradies? Det er jo blikker over alt. Ved Vintervannet får jeg en Riesenschnauzer på tvers mellom beina, den sitter slikt i el skruslikke. Jeg får den ut — ikke en lyd fra eleren. 30 meter lengre fram, en schäfer med eleren i band i en lett utforkjøring. Eleren på «rynet» akkurat i det jeg passerer, jeg kaster meg til side og berger så vidt. «Det er så vaneklig å bremse i disse nyoppkjørte løypene, mener han.

ADRESSEAVISEN  
TORSDAG 7. FEBRUAR 1985

### ORDET FRITT

trespannet for tredje gang. Jeg hopper unna, eleren nikker. All right, men det rettferdiggjør ikke situasjonen.

Før nedkjøringen til Lian betrakter jeg løypene som for en time siden. I hev nyoppreparert og innbydende. Og nå — den rene slagmarken.

Hvis ikke hundefolket og trekkhundklubben ser hvor dette ender og tar konsekvenser av det, ser jeg i allefall ett velegnet våpen. Jeg vil anakaffe et tispann, og det skal bestå av bare katter.

Sylvester

## MOSLET VERKSTED A/S

7597 Hyttbakken, tlf. 818205

Bil og traktorverksted.

Bosch servisesenter. Salg av **STIHL** motorsager.

Montering og salg av Blaupunkt radio/kass.

Trønslåpet bilhengere og bilbergning.

## Karaktertest - hva er det?

For første gang i Selbu får klubben vår i oppgave å arrangere én av de tre tiltenkte karaktertestene i fylket for året 1985. Stedet som er valgt er "Kalkhullet" i Innbygda, og tidspunktet blir lørdag 4.mai.

Dette er en prøve på nesten lik linje som den svenske mentalproven. Dog litt vanskeligere enn den sistnevnte. Kravet om et offisielt program for karaktertesting ble fremsatt overfor NKK fra de fleste klubber i gruppe D, tjenestehundene, for noen år tilbake. Som hovedgrunn var at brukshundene som stiller ut i Sverige må ha godkjent karaktertest for å delta i vinnerklassen, og dermed konkurrere om cert. Ut i fra dette kravet ble testen også innført i Norge.

Ved de tester som hittil er avholdt har alle raser deltatt. Fra miniatyrhunder til de store selskapshunder.

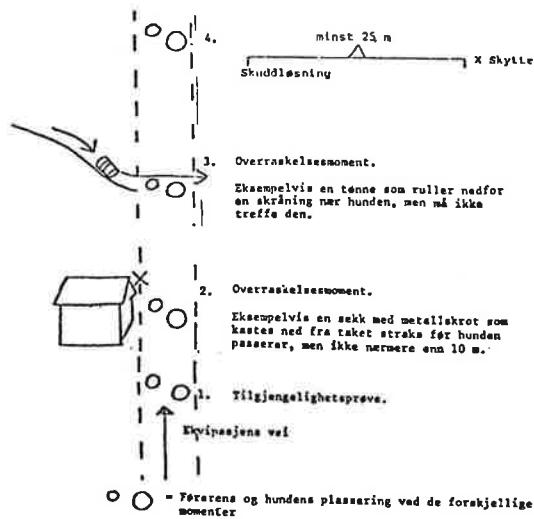
Nedenfor bringer vi en skisse av en testbane som ofte brukes. Funksjonæren følger ekvipasjen på ca. 10 meters avstand. Hunden må være koplet. Dommeren kan beordre føreren å benytte langline eller kople hunden løs. Hunden skal få god tid til å avreagere etter hvert moment for å komme i god balanse, innen den prøves i neste.

Godkjente og vel kvalifiserte dommere er nødvendig, og her har vi møtt på nytt, stor velvilje fra schäferhundklubben.

Se ellers annonse i "Selbyggen" I 2.4. og "Adr.avis" I 3.4.

### KARAKTERTEST

Eksempel på testbane:



### Forskrifter for gjennomføring av karaktertest

#### 1. Allment.

Karaktertest må ikke utføres — eller få form av mentaltest. De påkjenninger hunden utsettes for under karaktertesten må ikke være større enn den normalt møter i samfunnet. Kravet skal være at hunden skal tale slike påkjenninger på en tilfredsstillende måte.

#### 2. Definisjon.

Karaktertesten består av prøve av tilgjengeligheten, nervekonstitusjonen og skuddprøve.

Tilgjengelighetsprøve utføres på følgende måte: Hunden skal konfronteres med personer som er fremmede for den og da fortinnsvis de fungerende dommere.

Hunden skal spontant uten redsel eller aggressivitet, søke kontakt med de fremmede personer. Den som utløser prøven skal innby til kontakt ved myk, positiv tale til hunden, og om nødvendig innta en lavere kroppsstilling — sittende på huk — eller knestående.

Det er viktig at hunden innbyr til kontakt og helst utdypes den. Også en reservert hund skal være godmodig.

Prøven skal vise at man skal kunne klappe eller ta i hunden uten at den viser redsel, aggressivitet

eller noen form for panikk. Viser hunden sterk redsel, aggressivitet eller noen form for panikk i forbindelse med konfrontasjonen med fremmede personer, skal den ikke godkjennes.

Reservert hund uten aggressive tendenser bør godkjennes.

Nervekonstitusjonsprøven skal utføres slik at hunden utsettes for en form av naturlig forekommende «skrammel» som for eks. blikkspannbokser som ramler ned eller en blikkplate som det blir banket/skrapet på.

Under prøven skal hunden være i bevegelse fremover.

Forstyrrelsen skal komme fra siden og må ikke arrangeres på en slik måte at hunden oppfatter den som et angrep.

Hunden skal kunne registrere hvor lyden kommer fra.

Den skal med hjelp av sin fører, innen rimelig tid kunne gå frem til den plass hvor forstyrrelsen oppsto. Hunden skal være villig til å undersøke hva som er hendt uten å være alt for redd eller «oppdaget».

Uten at hunden ser det tas deretter «skrammelen» bort, hvoretter føreren går en sving rundt plassen med hunden og passerer samme sted på nytt.

Levende figurer bør anvendes, mens «døde» gjenstander (pappfigurer o.l.) skal unngås.

Om en hund reagerer ved et moment er det av stor viktighet at den får god tid på seg til å avreagere innen forflytning til neste moment skjer.

«Slede» skal ikke anvendes ved karaktertest.

**4. Maksimalt antall deltakere ved karaktertest.**  
Antall deltagende hunder ved karaktertest skal ikke overstige 4—5 pr. dommerlag pr. time.

#### 5. Dommere.

Testen skal bedømmes av 2 dommere autorisert av SBK eller N.Sch. K. for Mentaltest og/eller Karaktertest.

For autorisasjon av dommere gjelder egne regler.

For skuddprøvens gjennomføring gjelder for øvrig de samme bestemmelser som fremgår av «Regler for gjennomføring av mentaltest». Videre gjelder også alle sikkerhetsbestemmelser som fremgår av oven nevnte test.

Prøven bedømmes som «Godkjent» eller «ikke godkjent».

#### 3. Testbanen.

De momenter som inngår i karaktertesten skal ha karakteren av «normale, hverdagslige» forstyrrelser.

Forskrifter for gjennomføring av karaktertest er hentet fra «Blåboka» — utgitt av Norsk Schäferhund Klubb Hovedbrukskundsutvalg 1983.

***POSITIVE  
fritidstiltak  
fortjener  
støtte...***

***Vi gjør det med glede....***



**SELBU SPAREBANK**